

NVE v/Energi- og konsesjonsavdelingen
v/Tord Solvang
Søker via Altinn

Halden Kraftproduksjon AS
Brogata 7
2000 Lillestrøm
Tlf. 63 82 33 00

Lillestrøm, 13.10.2025

Tistedalsfoss II, Halden kommune – søknad om midlertidig senking av undervannet

1. Innledning

Halden Kraftproduksjon AS (HKP) drifter og eier vannkraftverket Tistedalsfoss II i Halden kommune. Kraftverkets eldste aggregat ble satt i drift i 1955 og det neste i 1976. Kraftverket utnytter fallet i elva mellom Femsjøen og Skonningsfoss kraftverk, som også eies og driftes av HKP. Inntaket til Tistedalsfoss II ligger ved Svanedammen, ved utløpet av Femsjøen. Her slippes det kontinuerlig en minstevannsføring på minst 700 L/s gjennom dammen for å sikre gode forhold for livet i elva oppstrøms Tistedalsfoss. Mellom Tistedalsfoss II og Skonningsfoss går vannet åpent i elva Tista.

2. Bakgrunn og formål

HKP har erstattet sugerørslukene ved Tistedalsfoss II kraftverk, og planlegger nå rehabilitering av de tilhørende ludeføringene. Hensikten er å sikre at lukene er tette og det ikke lekker vann etter at de er satt. Dermed ivaretar man sikkerhet for personell ved arbeid oppstrøms lukene, uten behov for å senke undervannet.

Formålet er å etablere et varig tiltak som legger til rette for at fremtidige nødvendige vedlikeholdstiltak ved kraftverket kan utføres trygt og effektivt, uten behov for ytterligere senking av vannstanden i Tista mellom Tistedalsfoss og Skonningsfoss.

3. Beskrivelse av tiltaket og hensyn

Tiltaket innebærer en kortvarig, kontrollert senking av vannstanden mellom Tistedalsfoss og Skonningsfoss med inntil 3 meter for å muliggjøre rehabiliteringsarbeidet. Dette innebærer en sikkerhetsmargin. Det forutsettes at reelt behov er noe lavere. Vannstanden vil ikke senkes mer enn det som viser seg nødvendig.

Senkingen vil skje gradvis og kontrollert, med maksimalt 15 cm senking per time, i tråd med anbefalinger for hensyn til laks og annet liv i elva. Det er ønskelig å gjennomføre senkingen så raskt som mulig for å begrense den totale varigheten av arbeidet og redusere risikoen knyttet til tidlig vårflo. Samtidig vil HKP tilpasse tempoet etter miljøforholdene i elva. Dersom det vurderes som nødvendig for å ivareta livet i elva, er HKP likevel innstilt på å gjennomføre senkingen saktere enn 15 cm per time.

Total varighet for arbeidet, inkludert senking og gjenheving av vannstanden, er planlagt til 2 uker i januar 2026, med oppstart 13.01.2026. Gjennomføring på gitte tidspunkt forutsetter at vannføringen i Haldenvassdraget tillater det. Arbeidet vil gjennomføres i en periode med lav biologisk aktivitet i vassdraget, for å minimere påvirkning.

4. Hydrologiske forhold

HKP opprettholder en minstevannføring på 700 L/s under hele perioden, inkludert gjennom vedlikeholdsperioden. Arbeidet vil foregå ved kontrollert tapping, og vannføringen vil overvåkes kontinuerlig for å sikre stabil og forsvarlig gjennomføring.

5. Miljømessige vurderinger

Det er gjennomført dialog med følgende aktører:

- Halden Fiskeforening
- Akershus Energi, avdeling for vassdrag og miljø
- Hafslund, avdeling for natur og konsesjon

Tilbakemeldingene fra disse aktørene tilsier at tiltaket ikke vil medføre nevneverdig skade for livet i elva, forutsatt at elva ikke tørrlegges. Gyteområdene vil i liten grad bli berørt, ettersom de hovedsakelig ligger nedstrøms området som påvirkes mest av senkingen. Halden Fiskeforening har etablert gytegroper som, sammen med minstevannføringen, sikrer at gyteområdene ikke tørrlegges grunnet omsøkt tiltak.

Før HKP overtok anlegget rundt 2004 var det ingen minstevannføring i elva, og gyteområdene kunne tidvis bli tørrlagt. Siden overtakelsen har HKP frivillig og uten konsesjonsplikt innført og opprettholdt en minstevannføring på 700 L/s for å ivareta fisk og øvrig liv i elva. Denne minstevannføringen vil opprettholdes også under senkingsperioden.

Tiltaket forventes ikke å medføre forurensning eller varige fysiske endringer i elva. Arbeidet gjennomføres i vinterstid, i perioden som er anbefalt for eventuelle vannstandsendringer med hensyn til laks (desember–april). Dette er også et gunstig tidspunkt med tanke på ål.

6. Konklusjon

Tiltaket er nødvendig for å sikre muligheten for trygg og sikker utførelse av nødvendig vedlikeholdsarbeid ved Tistedalsfoss II kraftverk. På bakgrunn av vurderingene over, søker Halden Kraftproduksjon AS om midlertidig tillatelse etter vannressursloven § 8 til å gjennomføre en kontrollert senking av undervannet for rehabilitering av føringene til sugerørslukene.

Vi ber om at søknaden behandles i tråd med NVEs praksis for planlagte vedlikeholdsarbeider, og stiller gjerne til møte eller befarung ved behov.

Med vennlig hilsen

Halden Kraftproduksjon AS

Hanne Paulsen
Prosjektleder